

Bài 10: Cậu Bé Thần Đồng

Ngày xưa, vua thường truyền cho các quan lại đi khắp nơi để tuyển lựa người tài đức ra giúp nước. Một hôm, một viên quan dắt ngựa qua cánh đồng gặp hai cha con nọ liền hỏi:

– *Này, bác nông dân, trâu của bác một ngày cày được bao nhiêu luống đất?*

Không đợi bố trả lời, cậu bé nhanh nhẹn thưa:

– *Bẩm quan, ngựa của ngài cười, đi được bao nhiêu bước một ngày?*

Sự ứng đáp khôn ngoan của cậu bé đã đến tai vua. Để thử tài cậu bé, vua ban thưởng cho dân làng ba thúng nếp ngon và ba con trâu đực để nuôi. Vua ra lệnh, khi trâu lớn phải đẻ ra nghé. Dân chúng trong làng sợ hãi và lo lắng. Cậu bé bình tĩnh nói:

– *Xin dân làng đừng lo lắng, bố con tôi sẽ lên kinh đô lo chuyện này.*

Lên tới kinh đô, gặp được vua, cậu bé quỳ xuống và khóc âm lên.

– *Con muốn có em, mà bố con lại không chịu để em bé.*

Nghe xong, vua và các quan cười ngất. Vua nói:

– *Bố con là đàn ông thì sao để được!*

Cậu bé thôi khóc, hỏi lại vua:

– *Thế thì trâu được vua ban cho dân làng con làm sao để ra nghề được ạ?*

Vua sai một viên quan đưa đến cho cậu bé một con chim nhỏ và truyền cho cậu bé giết chim để làm tiệc cho vua ăn.

Cậu bé thưa lại:

– *Xin tâu lại với vua, hãy lấy cây kim khâu và rèn kim thành dao to và sắc để tôi làm thịt chim.*

Phục tài và trí thông minh của cậu bé, vua cho người đến dạy chữ và võ cho cậu.

Một hôm, sứ giả nước láng giềng dâng vua một vỏ ốc và sợi chỉ, thách rằng:

- Nếu luôn được sợi chỉ qua vỏ ốc thì hai nước kết giao; nếu không sẽ phải mất một phần đất.

Bí quá, vua đành sai quan đi hỏi cậu bé. Cậu bé đọc một bài thơ cho quan nghe, để về trình vua:

*Tịch tịch tình tang.
Bắt con kiến càng, buộc chỉ ngang lưng.
Bên thời lấy giấy mà bung,
Bên thời bôi mỡ, kiến mừng kiến sang.*

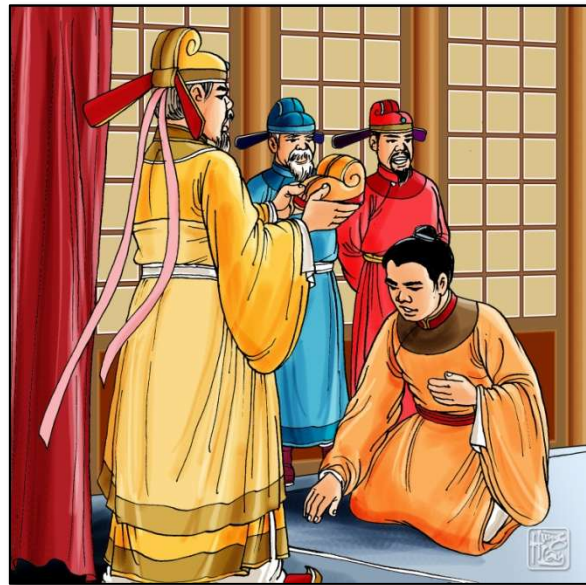
Bài thơ có ý là: Lấy sợi chỉ buộc ngang lưng một con kiến càng, cho nó bò vào vỏ ốc.

Con kiến càng chui qua vỏ ốc một cách dễ dàng. Vua và cả triều đình mừng rỡ. Sứ thần thán phục tài trí kiệt xuất này, đành rút quân về, không đòi chia đất của nước ta nữa.

Cậu bé được gọi là Thần Đồng. Lớn lên, với sự thông minh và siêng năng học hành, cậu bé đã thi đậu trạng nguyên.

Chú Thích

Tuyển lựa: <i>to select</i>	Tài đức: <i>talented and virtuous</i>
Nhanh nhẹn: <i>quickly</i>	Ứng đáp: <i>reply</i>
Khôn ngoan: <i>intelligently</i>	Ban thưởng: <i>to reward</i>
Nghé: <i>calf</i>	Kinh đô: <i>capital</i>
Rèn: <i>to forge</i>	Sứ giả: <i>ambassador</i>
Nước láng giềng: <i>neighboring country</i>	Kết giao: <i>entering into an alliance</i>
Tài trí: <i>talents, intelligence</i>	Kiệt xuất: <i>pre-eminent, superior</i>

Trả Lời Câu Hỏi

(Cho các em trả lời những câu hỏi sau.)

1. Khi Vua truyền lệnh trâu phải đẻ ra nghé, cậu bé đã làm gì để giúp dân làng hết sợ hãi và lo lắng?

---

2. Bằng cách nào cậu bé đã giúp Vua không phải chia một phần đất cho nước láng giềng?

---

3. Vì sao cậu bé được gọi là Thần Đồng?

Ngữ Vựng

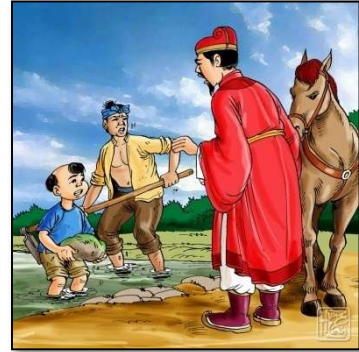
(Giúp các em chọn và khoanh tròn các định nghĩa thích hợp với những từ sau.)

1. Nay, bác nông dân, trâu của bác một ngày **cày** được bao nhiêu luống đất? Từ “**cày**” có nghĩa là:
  - *Đào hố.*
  - *Lật, xới đất lên.*
  - *Nhai cỏ.*
2. Sự ứng đáp **khôn ngoan** của cậu bé đã đến tai vua. Từ “**khôn ngoan**” có nghĩa là:
  - *Bất lịch sự.*
  - *Chậm chạp.*
  - *Thông minh, lanh lẹ.*
3. Dân chúng trong làng sợ hãi và lo lắng. Cậu bé **bình tĩnh** nói... Từ “**bình tĩnh**” có nghĩa là:
  - *Bối rối, lúng túng, không biết làm gì.*
  - *Giận dữ.*
  - *Giữ thái độ bình thường.*
4. ...một viên quan đưa đến cho cậu bé một con chim nhỏ và **truyền** cho cậu bé giết chim để làm tiệc cho vua ăn. Từ “**truyền**” có nghĩa là:
  - *Năn nỉ.*
  - *Ra lệnh.*
  - *Trình phạt.*
5. Một hôm, sứ giả **nước láng giềng** dâng vua một vỏ ốc và sợi chỉ... Từ “**nước láng giềng**” có nghĩa là:
  - *Quốc gia ở bên cạnh.*
  - *Quốc gia ở bên dưới.*
  - *Quốc gia ở xa.*
6. Sứ thần thán phục tài trí **kiệt xuất** này, đành rút quân về... Từ “**kiệt xuất**” có nghĩa là:
  - *Bình thường.*
  - *Thua kém.*
  - *Vượt trội, hơn hẳn.*

Thêm Dấu

(Đọc cho các em thêm dấu.)

Ngày xưa, vua thương truyen cho cac quan lai di khap noi de tuyen lua nguoi tai duc ra giup nuoc.

Vua sai mot vien quan dua den cho cau be mot con chim nho va truyen cho cau be giet chim de lam tiec cho vua an.

Su than than phuc tai tri kiet xuat nay, danh rut quan ve, khong doi chia dat cua nuoc ta nua.

Chính Tả

(Đọc cho các em viết chính tả. Sau đó, cho các em đọc lại từng câu.)

Sửa Lỗi Chính Tả

(Đọc cho các em sửa lỗi chính tả. Cho các em khoanh tròn những chữ sai lỗi chính tả. Sau đó, cho các em viết lại nguyên câu.)

Thế thì trâu đực vua ban cho dân làng con làm sao để ra ngé được ạ? (3 lỗi)

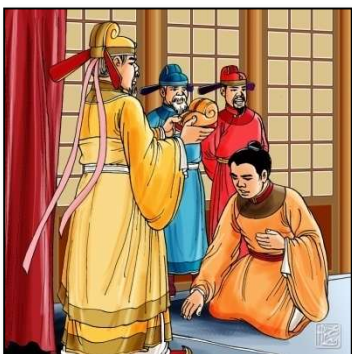

Lớn lên, với sự thông minh và siêng năng học hành, cậu bé đã thi đậu trạng nguyên. (3 lỗi)

Bài Tập – Tập Làm Văn (Ở Đâu? Khi Nào?)

(Ôn lại cách thêm chi tiết về nơi chốn và thời gian. Sau đó, cho các em thêm những chi tiết đó vào các câu sau.)

1. Nam và Vũ nói chuyện nên bị thầy phạt.

---

2. Anh Quân rủ Hải đi câu cá.

---

3. Thầy Quang dạy Nghĩa đánh đàn ghi-ta.

---

4. Bố mới xin được cây hoa quỳnh đem về trồng.

---

5. Chú Hùng dẫn Phong đi coi xiếc.
